

Kronik: Politikerne gør livet surt for biogassen

Af Sven G. Sommer, Michael Stöckler, Jørgen E. Olesen og Sander Bruun 25. sep 2014 kl. 15:27

Biogassens fornemste opgave er at mindske de negative miljøpåvirkninger fra landbruget ved at omdanne gylle til værdifuld gas. Men der er ikke meget energi i gylle, så biogasanlæggene er nødt til at booste gyllen i reaktoren med mere energiholdige biomasser som fedt, slagteriaffald eller andet madaffald, ellers hænger anlæggenes energiregnskaber og økonomi simpelthen ikke sammen.

Selv om flere sygehuse, restauranter og andre virksomheder med storkøkkener er begyndt at installere affaldskværne, som opsamler affaldet i et lukket system, hvorefter det køres til et biogasanlæg, så batter det alt for lidt. Biogasreaktorerne hungre efter letomsætteligt organisk materiale.

Når biogasanlæggene ikke kan få madaffald, så må de lede andre steder for at give gyllen en energiindsprøjtning. Her er energiafgrøder som roer, majs og græs velegnede, fordi de giver et stort energiakast i biogasreaktoren. Men selv om politikerne ved, at det er nødvendigt at tilsætte mere energirig biomasse til gyllen, har partierne bag energiforliget begrænset brugen af afgrøder til biogas. Det væsentligste argument er, at vores energiforbrug ikke skal konkurrere med fødevarerproduktionen.

Politikerne har derfor besluttet, at fra 2015 må højst 25 procent af det, som hældes i biogasanlægget, være roer og andre energiafgrøder, og fra 2018 må højst 12 procent være energiafgrøder. Flere biogasanlæg kører i dag med underskud, og realistisk set vil en betydelig del af anlæggene gå konkurs under de kommende regler.

Som forskere har vi meget svært ved at forstå fornuften bag den politiske beslutning om at begrænse energiafgrøder til biogas. For samtidig med at der indføres restriktioner for, hvad biogasanlæggene må booste deres gylle med, så har partierne bag energiforliget på Christiansborg store ambitioner på biogasområdet, som de har meget svært ved at leve op til.

Regeringen og de øvrige partier bag energiforliget har som målsætning, at 50 procent af Danmarks gylle senest i 2020 skal anvendes til energiformål. Ifølge Brancheforeningen for Biogas er det pt. kun cirka syv procent af gyllen, der udnyttes. Der er altså meget lang vej, til at ambitionerne bliver opfyldt.

Anderledes ser det ud i Tyskland, som er kendt som det land i EU, som har den største biogasproduktion. Biogasforeningen i Tyskland opgør, at der i 2013 findes 7.850 biogasanlæg i Tyskland, og omkring halvdelen af den forgærede biomasse stammer fra energiafgrøder, mest majsensilage.

Biogassens succes i Tyskland rækker langt op i Danmark. Mange sønderjyder har bemærket, at der er mange majsmarker i Sønderjylland, men majsene ender ikke i danske komavere eller biogasanlæg, men bliver fragtet til tyske biogasanlæg i lastbiler. Det er en indbringende forretning for landmændene, men helt i modstrid med de danske politiske målsætninger.

Samtidig med at sønderjysk majs ender i biogasreaktorer, så er der også andre ting, som ikke hænger sammen. For hvis regeringen ønsker at værne om den danske landbrugsjord som et fødevarerum, hænger det ikke sammen med, at mange marker bliver beplantet med energipil, som ikke ender på spisebordet, men ender på et varmeværk.

Sven G. Sommer er professor ved Syddansk Universitet, Michael Stöckler er bioenergiechef ved Videncentret for Landbrug, Jørgen E. Olesen er professor ved Aarhus Universitet og Sander Bruun er lektor ved Københavns Universitet

Erhvervsorganisationen Landbrug og Fødevarer forventer at nå et mål om at høste energipil på 100.000 hektar dansk landbrugsjord i 2020. Den danske regering støtter altså, at der plantes energipil til energiformål, men den samme regering indfører skrappe sanktioner mod energiafgrøder til biogas.

En af de væsentligste grunde til dyrkning af energipil er, at den gavner miljøet i forhold til lav kvælstofudvaskning og lav drivhusgasudslip. Men vi kan sagtens dyrke andre afgrøder til biogas, som har tilsvarende fordele, for eksempel roer, som er en af de mest effektive energiafgrøder til biogas. Udbyttet er mindst 50 procent højere end i majs, og roerne omsættes lettere i biogasanlægget. Med ny teknologi kan hele roen endda bioraffineres, så der produceres både energi og foder.

Vi efterlyser grundlæggende en ny diskussion om, hvordan vi bedst bakker op om biogas, så politikken på området hænger sammen. Det nytter ikke noget, hvis politikerne med den ene hånd giver massive mængder af støttekroner til drift af biogasanlæg, mens de samme politikere gør det nærmest umuligt at drive anlæggene.

Alle er enige i, at biogas mindsker klima- og miljøpåvirkningerne fra husdyrproduktionen betydeligt. Men vi bliver nødt til at tænke nye og mere sammenhængende tanker omkring biogas, hvis det skal lykkes at komme bare i nærheden af at indfri de politiske ambitioner og anvende halvdelen af gyllen til grøn energi i 2020.

Emner: [Biomasse](#)